

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Linda Slavíková

Název práce: Kulturní interpretace dyslexie: rodičovské interpretace dyslexie u svých dětí

Vedoucí práce: Tomáš Hirt, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE *(uved'te, do jaké míry byl naplněn):*

Cílem práce je „snaha porozumět kulturním interpretacím dyslexie z mikroperspektivy rodičů dětí, kterým byla formální odbornou institucí (pedagogicko-psychologickou poradnou) stanovena tato forma intelektuální disability (dyslexie)“. Dalším cílem práce je pak „představení výzkumné problematiky disability v rámci antropologie“ a v rámci disability studies. Uvedených cílů bylo dosaženo kvalitním způsobem, který odpovídá nárokům magisterského stupně studia sociální a kulturní antropologie.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

V úvodu práce autorka vysvětluje především koncept intelektuální disability (a související pojmy jako impairment, normalita a diskurzivní praxe), který je v relevantních oblastech sociálních věd v současnosti rozvíjen a používán v kontextu studia tzv. poruch učení, resp. sociálních kontextů, ve kterých je představa „poruch učení“ reprodukována. Oceňuji, že autorka nepředstavuje pouze samotný koncept disability, ale i širší epistemologické či ideové souvislosti, ve kterých uvedený pojem nabývá svého specifického významu. Dobře je v práci pojednáno, v čem spočívá sociální konstruktivismus a kritická perspektiva, resp. co v souvislosti s tématem disability vyplývá z tzv. obratu k jazyku. Díky důkladnému konceptuálnímu zarámování disability coby svého druhu diskurzivní praxe je srozumitelnější odmítnutí tzv. medicínského modelu disability. Empirická část vychází z výzkumu mezi rodiči, jejichž dítě bylo diagnostikováno jako dyslektické. Vzhledem k tomu, že autorka chce porozumět tomu, jakého významu kategorie dyslexie nabývá z aktérského hlediska, je vhodně zvolena technika narativních rozhovorů, v jejichž obsahu jsou za pomoci kódování hledány významové souvislosti a opakující se motivy. Tímto způsobem autorka identifikuje témata, jimž se z hlediska svého teoretického aparátu věnuje v interpretaci na stranách 50 – 70. Teoretická a empirická část tak tvoří logicky provázaný celek.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Práce je logicky strukturovaná, nicméně poněkud matoucí je, že některé podstatné myšlenky, které tvoří základní předpoklady práce, autorka opakuje na několika místech různými slovy (např. to, že představa disability je sociálně/diskurzivně konstruovaná) a poněkud zdlouhavě vysvětluje svůj metodologický postup, jako by se jednalo o nestandardní výzkumný design. Odkazy na koncept obsahové analýzy považuji za nadbytečný, i bez nich by metodologický rámec držel pohromadě. Jinak je práce napsaná jasným jazykem, odkazy na použitou literaturu jsou standardní, seznam zdrojů obsahuje relevantní tituly v dostatečném množství. Přílohy práce nemá.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celkově mám z diplomové práce Lindy Slavíkové dobrý dojem. Řešené téma je poměrně náročné vzhledem k tomu, že předmětem analýzy je pojmový aparát jiného vědního oboru, navrch v interpretaci rodičů diagnostikovaných dětí. Práce pěkně ukazuje, jaké jsou možnosti antropologie při demaskování medicínských diskurzivně-mocenských praktik a zdánlivých daností. Za důležitou též považuji autorčinu snahu ukázat, že postavení a životní možnosti diagnostikovaných lidí nejsou určeny samotnou diagnózou, ale tím, jak diagnózu chápe jejich sociální okolí.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

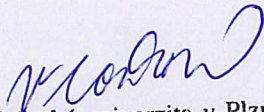
Z výpovědí informátorů, které ve své práci citujete, se mi zdálo, že rodiče strukturují svoji představu dyslexie na základě metafory lineárního pohybu všech po jedné dráze, přičemž své děti chápou jako „pomalejší“ či „opožděné“, jimž pomáhají „dohnat“ jejich vrstevníky. Zároveň vnímám jako paradoxní představu rodičů, že dyslexie je vrozená, s jejich úsilím o vyrovnání hendikepu svých dětí. Tyto dvě úvahy dávám bez jasně formulované otázky jako možný námět k diskuzi.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

výborně

Datum: 24.5.2016

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie